

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα, 13/12/2017
Αριθμ. Πρωτ.: 111/117825

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Καταβολή αποζημιώσεων από τον ΕΛ.Γ.Α.»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 932/06-11-2017**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Γ. Αντωνιάδης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές, οι οποίες προξενήθηκαν στις καλλιέργειες όλης της χώρας κατά το έτος 2016 από διάφορα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια (πλημμύρες, παγετό, χαλαζοπτώσεις κ.λπ.), σημειώνεται ότι καταβλήθηκαν στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς και κτηνοτρόφους αποζημιώσεις, ύψους 130.000.000 ευρώ περίπου.

Αναφορικά με τη διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια, διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στα τέλη Οκτωβρίου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί η καταβολή των αποζημιώσεων στους παραγωγούς, που έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Εκ των ανωτέρω, γίνεται σαφές ότι κάθε φάση της προαναφερθείσας διαδικασίας χρειάζεται και τον ανάλογο χρόνο για να ολοκληρωθεί. Ωστόσο, πολλές φορές, εφόσον είναι εφικτό, ο Οργανισμός καταβάλλει τις σχετικές αποζημιώσεις μετά από ένα εύλογο χρονικό διάστημα από τη συγκομιδή του προϊόντος και εφόσον έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία του αρχείου ΟΣΔΕ, όπως προαναφέρθηκε. Πρέπει να τονιστεί ότι, σε σύγκριση με τα παρελθόντα έτη, οι εκκαθαρίσεις των ζημιών γίνονται με ταχύτερους ρυθμούς.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και το μεσοπρόθεσμο, υποχρεούται να υποβάλει στο Υπουργείο Οικονομικών εντός καθορισμένων ημερομηνιών τις οικονομικές του καταστάσεις περί εσόδων-εξόδων (σε αυτές περιλαμβάνονται και ο προϋπολογισμός του και η πορεία του).

Ως εκ τούτου, ο Οργανισμός, διασφαλίζοντας τόσο την οικονομική του θωράκιση, όπως απαιτεί η νομοθεσία, όσο και τη συνεχή ροή καταβολής των αποζημιώσεων σε όλους τους παραγωγούς, επιλέγει τον πιο εφικτό και κατάλληλο τρόπο καταβολής των αποζημιώσεων, σεβόμενος τον προϋπολογισμό του και τα χρήματα των αγροτών, τα οποία αποτελούν τα έσοδά του.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η πρακτική της προκαταβολής κατά 80% της αποζημίωσης υιοθετήθηκε, επειδή κάθε χρόνο υπήρχαν καθυστερήσεις στις πληρωμές, όταν απαιτούνταν αναθεώρηση του προϋπολογισμού. Με το μέτρο αυτό, υπολογίζεται ότι το σύνολο των ζημιωθέντων παραγωγών θα εισπράξει το 80% της αποζημίωσης και, μετά το πέρας των εκκαθαρίσεων ή της αναθεώρησης του προϋπολογισμού, θα δοθεί το υπόλοιπο 20%.

Επιπρόσθετα, υπενθυμίζεται ότι, όσον αφορά στις αποζημιώσεις του έτους 2016, ο ΕΛ.Γ.Α. άρχισε να τις καταβάλει από τον Νοέμβριο του 2016, ενώ μέχρι τον Ιούνιο του 2017, δηλαδή σε χρονικό διάστημα 6-7 μηνών κατά μέσο όρο, είχε εκκαθαριστεί ένα μεγάλο μέρος των ζημιών, όταν στο παρελθόν το διάστημα που απαιτείτο για τις καταβολές των αποζημιώσεων ξεπερνούσε κατά πολύ τον ένα χρόνο.

Κατόπιν τούτων, η ολοκλήρωση των αποζημιώσεων (έχει ήδη εκκαθαριστεί περίπου το 90% των αποζημιώσεων) στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς θα πραγματοποιηθεί άμεσα, μετά την έγκριση αναθεώρησης του προϋπολογισμού του ΕΛ.Γ.Α. εκ μέρους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Αξίζει να αναφερθεί ότι οι εκτιμήσεις διενεργούνται σύμφωνα με τους Κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης και του Κανονισμού Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α.. Στους εκτιμητές δίνονται οδηγίες να είναι αντικειμενικοί και δίκαιοι και τα πορίσματα που διατυπώνουν, να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια εισοδήματος των παραγωγών.

Στο ποσοστό της ζημιάς περιλαμβάνεται εκτός από την απώλεια της παραγωγής (ποσοτική ζημιά) και η ζημιά που προέρχεται από την ποιοτική υποβάθμισή της, που προκαλείται σύμφωνα με τον Κανονισμό από την επίδραση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιογόνων αιτιών, εξαιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικώς προσδοκώμενου εισοδήματος του παραγωγού, καθώς και η υπολειμματική αξία.

Έτσι ο ΕΛ.Γ.Α. για τη διατύπωση του πορίσματος, λαμβάνει υπόψη όλα εκείνα τα στοιχεία, που διαμορφώνουν το τελικό ποσοστό ζημιάς, μέσω των επισημάνσεων - προεκτιμήσεων, της εξατομικευμένης εκτίμησης από τους μάρτυρες, που αφήνονται στα αγροτεμάχια κ.λπ.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι οι εκτιμήσεις και οι επανεκτιμήσεις του ΕΛ.Γ.Α. είναι εξατομικευμένες και πέρα από τη σφοδρότητα ενός καιρικού φαινομένου, που, επίσης, μπορεί τοπικά να ποικίλλει, σημαντικά στοιχεία στη διαμόρφωση του πορίσματος αποτελούν παράμετροι, όπως η κατάσταση της καλλιέργειας, το είδος ή η ποικιλία της καλλιέργειας, οι καλλιεργητικές φροντίδες, η φυσιολογία του δένδρου, το στάδιο ωρίμανσης κάθε καλλιέργειας κ.τ.λ., οι οποίες ενδέχεται να διαφοροποιούνται από το ένα αγροτεμάχιο στο άλλο.

Συνεπώς, τα πορίσματα γειτονικών αγροτεμαχίων μπορεί να διαφέρουν σημαντικά τόσο ως προς το ποσοστό ζημιάς όσο και ως προς την αναμενόμενη παραγωγή και, μερικές φορές, τα ποσοστά ζημιάς μπορεί να είναι και μηδενικά.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, για τις ζημιές στις καλλιέργειες, που προξενήθηκαν το 2016 στην ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Φλώρινας (συμπεριλαμβάνονται και οι ζημιές από τους παγετούς στις 28/3 και 27/4 του έτους 2016), το έργο των εκτιμήσεων έχει ολοκληρωθεί και καταβλήθηκαν αποζημιώσεις στους ασφαλιστικά δικαιούχους παραγωγούς, ύψους 1.030.000 ευρώ περίπου.

Ειδικότερα, για τις ανωτέρω ζημιές διενεργήθηκαν οι απαραίτητες επισημάνσεις από τους γεωτεχνικούς του ΕΛ.Γ.Α και, στη συνέχεια, τον Ιούλιο του 2016 (ήτοι μετά τρεις μήνες και έχοντας την προεκτίμηση υπόψιν) ολοκληρώθηκαν οι εξατομικευμένες εκτιμήσεις για τα μήλα και τα ροδάκινα.

Οι δε συνολικές εκτιμήσεις, κυρίως στις κερασοκαλλιέργειες, έγιναν αργότερα εξαιτίας του όγκου δουλειάς, που είχε προκύψει στο Υποκατάστημα ΕΛ.Γ.Α. Κοζάνης, αλλά και της διαδικασίας των συνολικών εκτιμήσεων, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό του ΕΛ.Γ.Α. Το έργο αυτών των εκτιμήσεων ολοκληρώθηκε σύντομα, λαμβάνοντας υπόψιν στο τελικό πόρισμα ζημιάς όλα τα στοιχεία, που επηρέασαν την ηρτημένη παραγωγή των καλλιεργειών από τον παγετό και καταβλήθηκαν οι σχετικές αποζημιώσεις, όπως προαναφέρθηκε.

Για δε τις ζημιές που προξενήθηκαν το έτος 2017 και μέχρι σήμερα στις καλλιέργειες σε όλη τη χώρα (συμπεριλαμβάνεται και η Φλώρινα), το έργο των εκτιμήσεων έχει σχεδόν ολοκληρωθεί και ο ΕΛ.Γ.Α. σχεδιάζει να αρχίσουν να καταβάλλονται οι σχετικές αποζημιώσεις στους δικαιούχους παραγωγούς από τα τέλη του Νοεμβρίου και εντός του Δεκεμβρίου του 2017.

Όσον αφορά στη χρήση του αποθεματικού, σημειώνεται ότι το συνολικό ποσό των ετήσιων αποζημιώσεων που καταβάλλει ο ΕΛ.Γ.Α. λόγω της υποχρεωτικής ασφάλισης, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφο 6 του ν. 3877/2010, δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα των ετήσιων εσόδων του από την είσπραξη της υποχρεωτικής ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς.

Για την κάλυψη τυχόν διαφοράς μπορεί να χρησιμοποιηθεί τυχόν αποθεματικό που έχει δημιουργηθεί εξ αυτού του λόγου από προηγούμενες χρήσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 15 του προαναφερθέντος ν. 3877/2010, σε περιόδους, κατά τις οποίες τα συνολικά από κάθε πηγή και αιτία έσοδα του ΕΛΓΑ υπερβαίνουν τα συνολικά του έξοδα, ο ΕΛ.Γ.Α. σχηματίζει αποθεματικό.

Με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία, το ύψος, τη διάθεση και την επένδυση του αποθεματικού που σχηματίζεται, καθώς και κάθε λεπτομέρεια σχετική με την εφαρμογή του άρθρου αυτού. Ωστόσο, κατά τα παρελθόντα έτη, δεν υπήρξε Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων ως προς τη δημιουργία αποθεματικού.

Το πρόβλημα σχετίζεται με το γεγονός ότι οι προηγούμενες Κυβερνήσεις ανέλαβαν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου στις περιπτώσεις, όπου, παρόλο ότι ταμειακά υπάρχουν, να μην διατίθεται πάνω από ένα ποσό, επειδή στηρίζουν το συμφωνηθέν πλεόνασμα.

Στην προκειμένη περίπτωση, η σύνδεση μεταξύ της διαχείρισης διαθεσίμων και των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων είναι απολύτως λανθασμένη, καθώς η υποχρέωση μεταφοράς αναφέρεται μόνο στα πλεονάζοντα διαθέσιμα των φορέων, εξαιρούνται δε ρητά τα κεφάλαια, που απαιτούνται για την κάλυψη βραχυπρόθεσμων ταμειακών

αναγκών. Επιπλέον, τα εν λόγω μεταφερόμενα κεφάλαια παραμένουν στη διάθεση των φορέων, σε περίπτωση που ανακύψουν έκτακτες ανάγκες. Επομένως, ο σκοπός συνίσταται στην αποτελεσματική αξιοποίηση των αδρανών διαθεσίμων, η οποία οδηγεί, μέσω της δυνατότητας ορθολογικότερου ταμειακού προγραμματισμού, μάλλον στη βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας στην πραγματική οικονομία παρά στην επιδείνωσή τους.

Πρέπει να τονιστεί ότι ο ΕΛ.Γ.Α. δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα με τα ταμειακά του και καταβάλλει, όπως προαναφέρθηκε, τις αποζημιώσεις με γοργούς ρυθμούς.

Ως γνωστόν, τα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α. προέρχονται από τις εισφορές των αγροτών, οι οποίες απορρέουν από τη Δ/ΚΕ, που υποβάλλουν οι τελευταίοι για την ασφάλιση των καλλιεργειών τους και ανέρχονται κατά μέσο όρο στα 170 εκατ. ευρώ περίπου κάθε χρόνο, καθιστώντας τον ΕΛ.Γ.Α. βασικό εγγυητή αναπλήρωσης του απολεσθέντος εισοδήματος των αγροτών από τις τυχόν ζημιές, που προξενούνται στις γεωργικές τους εκμεταλλεύσεις εξαιτίας των καιρικών συνθηκών.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να αναφερθεί ότι ο ΕΛ.Γ.Α., λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, τις σύγχρονες ανάγκες, καθώς και την κλιματική αλλαγή που έχει προκύψει:

- Θα ξεκινήσει άμεσα τις απαιτούμενες διαδικασίες για την επικαιροποίηση της αναλογιστικής μελέτης, η οποία εκπονήθηκε το 2014, αλλά και για την εκπόνηση νέων επιμέρους αναλογιστικών μελετών, με σκοπό την ένταξη νέων κινδύνων στην ασφαλιστική του κάλυψη, υλοποιώντας ένα μόνιμο αίτημα του αγροτικού κόσμου.
- Θα προχωρήσει στη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει στον αγροτικό κόσμο. Για τον σκοπό αυτόν, καλεί τους ασφαλισμένους του, καθώς και τους φορείς, τις ομάδες και τις οργανώσεις αυτών, να υποβάλουν παρατηρήσεις και προτάσεις για τροποποιήσεις, βελτιώσεις, συμπληρώσεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, που διέπει τη λειτουργία του, ως ασφαλιστικού Οργανισμού, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που αναφέρεται στην ιστοσελίδα www.elga.gr, μέχρι το τέλος του 2017.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Γ. Αντωνιάδη